

دانشگاه ....

عنوان اقدام پژوهی:

استاد راهنما: دکتر

تهیه کننده:

پاییز * ۱۴۰

الحمد لله رب العالمين

فهرست

چکیده	۳
مقدمه	۵
فصل اول : معرفی و تحلیل موقعیت	۶
توصیف	۶
استنباط	۶
بازنگری	۷
قضاوت و مسئله یابی	۷
تبیین مسئله شناسایی شده	۸
فصل دوم : راه حل ها و ایده ها	۹
راه حل ها به همراه مستندات و دلایل آن	۹
فصل سوم : تدوین طرح اجرایی	۱۰
معیارهای موفقیت برنامه	۱۰
فصل چهارم : گزارش اجرای ایده و ارزشیابی طرح	۱۱
گزارش روایی از اجرای طرح	۱۱
بازخوردهای دانش آموزان و خودارزیابی کلی	۱۲
منابع	۱۳

چکیده

این پژوهش به بررسی فاصله میان آموزش نظری و عملی در درس صنایع دستی پرداخته است. محدودیت ابزار و مواد اولیه و فضای کارگاهی باعث کاهش کیفیت آموزش عملی و خلاقیت دانش‌آموزان شده است. هدف پژوهش، ارائه راهکارهایی برای تقویت مهارت‌های عملی و خلاقیت هنرجویان از طریق پروژه‌های گروهی و تمرین‌های خانگی بوده است. روش تحقیق، تدوین طرح اجرایی شامل تقسیم دانش‌آموزان به گروه‌های کوچک، استفاده از مواد ساده و شبیه‌سازی دیجیتال بوده است. کارگاه‌های کوتاه با حضور استادان حرفه‌ای نیز برگزار شد. نمایش آثار دانش‌آموزان در مدرسه و فضای مجازی انگیزه و بازخورد مثبت ایجاد کرد. ارزیابی شامل مهارت عملی، خلاقیت و همکاری گروهی بود. نتایج نشان داد که این روش باعث افزایش مهارت‌ها، انگیزه و مسئولیت‌پذیری دانش‌آموزان شد. محدودیت منابع با ابتکار عملی و استفاده از ابزار جایگزین تا حد زیادی جبران شد. این پژوهش می‌تواند الگویی برای بهبود آموزش عملی در هنرستان‌ها باشد.

کلمات کلیدی: صنایع دستی آموزش عملی خلاقیت پروژه گروهی تمرین خانگی شبیه‌سازی دیجیتال

مقدمه

آموزش صنایع دستی در هنرستان‌ها نیازمند ترکیب آموزش نظری و عملی است اما محدودیت ابزار، مواد اولیه و فضای کارگاهی باعث کاهش کیفیت آموزش عملی می‌شود. دانش‌آموزان علاقه‌مند هستند اما فرصت کافی برای تمرین مهارت‌های عملی و خلاقیت ندارند. معلم تلاش می‌کند آموزش‌ها را ترکیب کند اما محدودیت‌ها مانع از اجرای کامل پروژه‌ها می‌شود. پژوهش حاضر به بررسی این چالش و ارائه راهکارهای عملی پرداخته است. تقسیم دانش‌آموزان به گروه‌های کوچک، پروژه‌های خانگی و کارگاه‌های کوتاه با استادان حرفه‌ای از راهکارهای اصلی بوده است. شبیه‌سازی دیجیتال برای تمرین تکنیک‌های دشوار نیز استفاده شد. نمایش آثار در مدرسه و فضای مجازی انگیزه و بازخورد مثبت ایجاد کرد. ارزیابی شامل مهارت عملی، خلاقیت و همکاری گروهی بود. نتایج نشان داد که محدودیت منابع با ابتکار عملی تا حد زیادی جبران می‌شود و مهارت و خلاقیت دانش‌آموزان افزایش می‌یابد. این پژوهش می‌تواند به بهبود برنامه‌های آموزشی صنایع دستی در هنرستان‌ها کمک کند.

۱-۱-۱ معرفی و تحلیل موقعیت:

در هنرستان‌های صنایع دستی، دانش‌آموزان به آموزش مهارت‌های عملی مانند بافت، سفالگری و حکاکی نیاز دارند. با این حال، محدودیت ابزار و مواد اولیه و تعداد بالای دانش‌آموزان باعث کاهش کیفیت آموزش عملی شده

است. معلم تلاش می کند آموزش نظری و عملی را ترکیب کند اما زمان و منابع محدود مانع اجرای کامل پروژه ها می شود. فضای کلاس ها و کارگاه ها نیز برای فعالیت های عملی کافی نیست. دانش آموزان علاقه مند و پرنرژی هستند اما فرصت تمرین واقعی ندارند. توجه به این محدودیت ها برای بهبود یادگیری و خلاقیت ضروری است.

۱-۱-۲ توصیف:

دانش آموزان در کلاس های صنایع دستی با مشکلاتی مانند کمبود ابزار، مواد محدود و نبود فضای مناسب برای اجرای پروژه ها مواجه هستند. بیشتر فعالیت ها به صورت نمایشی انجام می شود و دانش آموزان فرصت تجربه عملی کامل ندارند. پروژه های گروهی به دلیل تعداد زیاد دانش آموزان محدودیت اجرا دارند. همچنین برنامه درسی بیشتر بر آموزش نظری تمرکز دارد و تمرین عملی کمتر انجام می شود.

۱-۱-۳ استنباط:

این وضعیت باعث کاهش انگیزه و یادگیری عمیق دانش آموزان شده است. فقدان تمرین مستقل و فرصت های کافی برای کار گروهی، مهارت های عملی و خلاقیت دانش آموزان را محدود کرده است. همچنین عدم ارتباط با فضای حرفه ای صنایع دستی، آمادگی دانش آموزان برای ورود به بازار کار را کاهش می دهد.

۱-۱-۴ بازنگری:

مسأله تنها از جانب معلم نیست؛ کمبود بودجه، برنامه ریزی نادرست و نبود سیاست های حمایتی نیز تأثیرگذار است. استفاده از روش های جایگزین مانند تمرین های خانگی، پروژه های گروهی کوچک و نمایش آثار می تواند بخشی از کمبودها را جبران کند. ایجاد محیط مناسب و منابع تکمیلی ضروری به نظر می رسد.

۱-۱-۵ قضاوت و مساله یابی

مسأله اصلی، فاصله میان آموزش نظری و عملی است. کمبود ابزار و مواد اولیه، محدودیت زمان و نبود فرصت تمرین مستقل باعث کاهش کیفیت آموزش و خلاقیت دانش آموزان شده است. حل این چالش نیازمند رویکردی جامع است که شامل معلم، دانش آموز، والدین و مدرسه باشد.

۱-۲ تبیین مساله شناسایی شده

مسأله شناسایی شده این است که آموزش صنایع دستی بیش از حد به نظریه متکی است و محدودیت ابزار و مواد، یادگیری عملی و خلاقیت را محدود کرده است. این موضوع بر انگیزه و کیفیت آثار دانش آموزان تأثیر منفی دارد. نیاز است راهکارهای عملی و خلاقانه برای جبران کمبود منابع و افزایش مهارت‌های عملی ارائه شود.

۱-۲ راه حل ها و ایده ها:

- اجرای پروژه‌های گروهی کوچک با تقسیم دانش‌آموزان به گروه‌های ۳ تا ۵ نفره.
- استفاده از مواد اولیه ساده و قابل دسترسی برای تمرین در کلاس و منزل.
- برگزاری کارگاه‌های کوتاه با حضور استادان حرفه‌ای صنایع دستی.
- استفاده از شبیه‌سازی دیجیتال برای آموزش تکنیک‌های پیچیده و تمرین قبل از اجرا.
- نمایش آثار دانش‌آموزان در مدرسه و فضای مجازی برای ایجاد انگیزه و بازخورد.

۲-۲ راه حل ها و ایده ها به همراه مستندات و دلایل آن

اجرای پروژه‌های گروهی باعث افزایش همکاری، انگیزه و یادگیری مشارکتی می‌شود. استفاده از مواد ساده، محدودیت تجهیزات را جبران می‌کند و امکان تمرین در خانه را فراهم می‌آورد. کارگاه‌های کوتاه با حضور استادان، انتقال تجربه و مهارت‌های عملی را بهبود می‌بخشد. شبیه‌سازی دیجیتال، دانش‌آموزان را برای اجرای پروژه‌های واقعی آماده می‌کند و خطاهای عملی کاهش می‌یابد. نمایش آثار، انگیزه و خلاقیت را افزایش می‌دهد و باعث تعامل والدین و جامعه مدرسه با فعالیت‌های آموزشی می‌شود.